

Euroopan
komissio

Tiedote ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon arvioinnista

SUOMI

Unioni on asettanut lainsäädännölle ja toimintapolitiikoille korkeat tavoitteet tarkoituksenaan suojella ilmastoa ja vesistöjä, edistää kiertotaloutta, nostaa kierrätysastetta ja suojella luontoa. Lakien ja politiikkojen täytäntöönpanolla on keskeinen merkitys ympäristötavoitteiden saavuttamisessa. Siksi Euroopan komissio on käynnistänyt ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon arvioinnin. Tämän välineen avulla maat voivat selvittää heikon täytäntöönpanon perimmäisiä syitä ja siten poistaa järjestelmässään olevia esteitä, jotka haittaavat ympäristöasioiden huomioon ottamista. Ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon arviointiin kuuluvat säännöllinen arviointikierros sekä vuoropuhelu ja vertaistuki. Tässä tiedotteessa esitetään yhteenveto ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon toisesta arviointipaketista, joka julkaistiin huhtikuussa 2019.

Maakohtainen profiili

Suomen lukuisia järviä, lampia ja jokia on suojeltava maatalouden vaikutuksilta. Noin 78 prosenttia Suomen maapinta-alasta on metsää, jonka kestävä hoito on taloudellisen kehityksen edellytys. Alhaisesta väestötiheydestä huolimatta ympäristöön kohdistuu Suomessa suhteellisen paljon paineita luonnonvarojen käytön ja ympäristön pilaantumisen takia. Sekä valtion että alueiden, kunnat mukaan luettuina, on kannettava niistä vastuu.

Ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon arvioinnin 2019 tärkeimmät edistysaskeleet

- + Ilmanlaatuun vaikuttavat lukuisat epäpuhtauspäästöt ovat vähentyneet merkittävästi vuosien 2014–2016 tasosta, joten aiempi laskusuunta on jatkunut. Erityisesti typen oksidien päästöt ovat vähentyneet yli 10 prosenttia kyseisestä kaudesta. Euroopan ympäristökeskuksen mukaan ilmansaasteet kuitenkin aiheuttivat Suomessa noin 1 600 ennenaikaista kuolemaa vuonna 2015.
- + Veden laatua on onnistuttu parantamaan hyvin vähentämällä kaupunkialueiden ja teollisuuden pistekuormituksesta aiheutuvaa pilaantumista. Edistystä on saavutettu myös metsänhoitotoimenpiteissä, vesistöjen kunnostamisessa, hydrologis-morfologisen paineen hallinnassa ja pohjavesien suojelussa.
- + Natura 2000 -alueiden ennallistamista ja hoitoa koskevassa luonnonsuojelutavoitteessa on edistytty jonkin verran. Myös lajien ja luontotyyppien suojelutoimenpiteitä on tehostettu maatalouden hallinnoinnin avulla.

ESIMERKKEJÄ SUOMEN HYVISTÄ KÄYTÄNNÖISTÄ

- + Koulutus on tärkeässä asemassa kiertotalouden asiantuntemuksen kehittämisessä, ja Suomi aikookin sisällyttää kiertotalouden yliopistojen opetussuunnitelmiin.
- + Luontotyyppien korvauskauppa voi auttaa suojelemaan biologista monimuotoisuutta Suomessa ja hyvittämään sen vähenemistä (kompensaatio). Suomen habitaattipankki -hankkeessa tutkitaan ja kehitetään ekologisen kompensaation periaatteita kokeilutoiminnan kautta. Tarkoituksena on kehittää uusi markkinapohjainen biologisen monimuotoisuuden säilyttämismekanismi, jolla täydennetään nykyisiä toimintapolitiikan välineitä. Pankki toimii välittäjänä ekologista kompensaatiota tarvitsevien ja tarjoavien toimijoiden välillä.
- + Suomi on ottanut käyttöön ympäristöä säästävien julkisten hankintojen kansallisen edistämistrategian ja asettanut kunnianhimoisia tavoitteita keskus-, alue- ja paikallisviranomaisille.

Ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon arvioinnin 2019 suurimmat haasteet

Jätehuolto

Suomi on panostanut voimakkaasti kierrätysasteen nostamiseen. Panostuksistaan huolimatta se on vaarassa jäädä jälkeen vuodelle 2020 asetetusta yhdyskuntajätteen 50 prosentin kierrätystavoitteesta. Sen on myös lisättävä toimiaan kierrätystavoitteiden saavuttamiseksi vuoden 2020 jälkeen, erityisesti vähentämällä poltettavan yhdyskuntajätteen määrää.

Merten suojelu

Suomi on suunnitellut uusia aloitteita vähentääkseen meriympäristöön kohdistuvia paineita. Vaikka sen ohjelmassa tartutaan keskeisimpiin haasteisiin, toimenpiteet eivät kata tiettyjä

paineita ja toimia sekä niihin liittyviä vaikutuksia, joita on havaittu joillakin osa-alueilla. Suomi ennakoii, ettei se saavuta ympäristön hyvää kokonaistilaa vuoteen 2020 mennessä, ja sen toimenpideohjelma soveltuu siis vain osittain EU:n tavoitteiden saavuttamiseen.

Luonnonsuojelu

Toistaiseksi on epäselvää, riittävätkö lajien ja luontotyyppien suojelutoimenpiteet, joissa Suomi hyödyntää maatalouden hallintaa, kompensoimaan maatalouden tehostamisen ja siitä johtuvan maaseudun laajamittaisen rehevöitymisen.

Vertaistuki

Ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon arviointia tuetaan TAIEX-EIR Peer2Peer (EIR P2P) -arviointivälineellä, josta rahoitetaan ympäristöviranomaisten ja jäsenvaltioiden välistä vertaisoppimista. Suomi osallistui vuonna 2018 kiertotaloutta koskevia kansallisia toimintasuunnitelmia valmistelemaan useamman maan väliseen työpajaan.

Suomen koko maakohtainen raportti, muiden jäsenvaltioiden raportit sekä tiedonanto "Environmental Implementation Review 2019: A Europe that protects its citizens and enhances their quality of life" ovat saatavana osoitteessa

http://ec.europa.eu/environment/eir/index_en.htm

#EIRReview

EU_ENV

EUEnvironment

Julkaisutoimisto

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2019
© Euroopan unioni, 2019
Uudelleenkäyttö on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Print

ISBN 978-92-79-99205-6

doi:10.2779/25943

KH-02-19-051-FI-C

PDF

ISBN 978-92-79-99204-9

doi:10.2779/644312

KH-02-19-051-FI-N